

Jólini hjá börnum við autismu

– Meðan flottar jólagávur, pakkaðar inn í skyggjandi pappír eru hæddarpunktið hjá flestu börnum, so hava børn við autismu ofta trupult við at handfara tað óvæntaða. Tí kunnu jólini eisini gerast ein trupul tíð hjá teimum, sigur pedagogiski ráðgevin á miðstöðini, Center for Autisme, Vibe Neidhardt

Berith Reinholt Høstrup rekur ráðgevingarfyrirkuna, Sundt Selskab

Vibe Neidhardt, pedagogiskur ráðgevi á miðstöðini, Center for Autisme

Vilmund Jacobsen

Jólini nærkast, og hesar myrku seinnaþartarnar fram ímóti stytsta degi hava vit hug at tendra livandi ljós, samstundis sum jólatónleikur streymar úr hátalarunum.

Men, tað eru ikki øll, sum gleða seg til jólar. Hjá börnum við autismu og foreldrum teirra kunnu jólini stundum kennast trupul, tí børn við autismu kunnu skjótt kenna jólastrongd.

Berith Reinholt Høstrup, sum rekur ráðgevingarfyrirkuna Sundt Selskab, plagar at halda fyrilestrar um jólastrongd millum autistar.

Hon sigur, at børn við autismu lætt kunnu gerast strongd í desember og fram ímóti jolum, tá gerandisdagurin ofta verður so nógv øðrvísi enn vanligt.

– Børnini eru ógvuliga ymisk, og tí eru avbjóðingarnar um jólini eisini ógvuliga ymiskar, sigur Berith Reinholt Høstrup.

Tað óvæntaða

Pedagogiski ráðgevin á miðstöðini, Center for

Autisme, Vibe Neidhardt, sigur, at nógv ymisk tekin kunnu vera um strongd hjá börnum við autismu, og ofta er tað soleiðis, at vanligu tekini gerast sterkari, tá børnini gerast strongd.

– Meðan flottar jólagávur, pakkaðar inn í skyggjandi pappír og stórar og reyðar slofur eru hæddarpunktið hjá flestu börnum, so hava børn við autismu trupult við at handfara sjálvt tað smáa og óvæntaða. Tey kunnu reagera nógv ógvusligari enn onnur børn í sama aldri við at skriggja ella blaka gávuna frá sær.

Hon vísir á, at børn við autismu gjarna vilja hava eina tilveru sum er væntandi - og ikki sum er óvæntandi.

– Tí kann tað vera trupult at fáa gávur, sum eru pakkaðar inn, og tey ikki vita, hvat er í pakknum.

At kenna gávuna

Berith Reinholt Høstrup heldur, at tað saktans ber til at pakka gávur til børn við autismu inn við klárum plastiki, soleiðis at barnið sær, hvat er í pakknum.

– Ein annar møguleiki er at seta eina mynd á pakknum, sum lýsir, hvat er í honum - og ein triði

er at taka barnið við, tá gávan verður keypt og pappað inn.

Jólaaftan er hin stóri dagurin hjá flestu börnum, men tað er ikki vist, at øll stákanin við mati, gávum og jólatræi passar so væl til eitt barn við autismu.

– Tað kann vera eitt gott hugskot, at øll vita, hvussu og nær gávarnar verða býttar út. Barnið skal helst vita, um dansað verður um jólatræið, áðrenn tey fáa pakkarnar - ella, um gávarnar verða býttar út fyrst. Barnið skal helst eisini vita, um gávur verða býttar út mitt um dagin.

Berith Reinholt Høstrup sigur, at tað, sum ræður um, er, at allir smálutir eru greiðir frammanundan.

Í fastari skipan

Pedagogiski ráðgevin á miðstöðini, Center for Autisme, Vibe Neidhardt, heldur eisini, at flestu børn við autismu hava brúk fyri einari fastari rútmu, soleiðis at tey ikki skulu brúka orku upp á nakað óvæntað.

Hon heldur, at tað í nógvum førum ber til at leggja tingini soleiðis tilrættis, at eingin jólastrongd verður.

– Børn við autismu hava sum heild brúk fyri einari skipan, fyrireiking og at vita um tað, sum fer at henda.

Tað kann eisini henda, at barnið kanska ikki luttekur jólaaftan á sama hátt sum restin av familjuni.

Vibe Neidhardt vísir á, at nøkur foreldur halda tað vera synd fyri familjuna annars, um barnið við autismu situr á sínum egna kamari, meðan øll hini dansa um jólatræið.

– Men, foreldrini mugu góðtaka, at nøkur børn ynskja at skerma seg - eisini jólaaftan, sigur pedagogiski ráðgevin.

Ræðast jólamannin

Berith Reinholt Høstrup vísir á, at nøkur børn við autismu ræðast jólamannin og gerast strongd yvir alt resið, sum er jólaaftan.

– Tí kunnu jólini kennast sum ein marra fyri nøkur børn við autismu, sum bara gleða seg til vanliga gerandisdagin aftur, sigur kvinnan aftan fyri ráðgevingarfyrirkuna, Sundt Selskab.